

Fabian Nalikowski

Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy

Związki i porozumienia między jednostkami samorządu terytorialnego

Streszczenie

Przedmiotem artykułu są regulacje prawne normujące tworzenie i funkcjonowanie związków i porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego, a także propozycje zmian legislacyjnych zmierzające do zwiększenia zakresu kompetencji i usprawnienia działalności związków komunalnych.

Słowa kluczowe: związki komunalne, porozumienia komunalne, związki międzygminne

Associations and agreements between the local government units

Abstract

The subject of this article are the regulations governing the formation and operation of associations and agreements between local government units, as well as legislative proposals, aimed to increase the extent of competence and streamline operations communal associations.

Keywords: communal associations, communal agreements, community associations

Uwagi wprowadzające

Związki i porozumienia komunalne stanowią publicznoprawne formy współdziałania między jednostkami samorządu terytorialnego. W literaturze przedmiotu, w ramach klasyfikacji porozumień samorządowych wyróżnia się wszakże porozumienia komunalne i porozumienia w przedmiocie utworzenia związku (związki komunalne)¹. Związki komunalne, w odróżnieniu od porozumień komunalnych, posiadają bowiem osobowość prawną i są podmiotami prawa publicznego, którym przekazuje się, a nie tylko powierza wykonywanie zadań publicznych. Porozumienia komunalne nie posiadają natomiast podmiotowości prawnej i obejmują jedynie wykonywanie zadań powierzonych w imieniu innego podmiotu.

Związki komunalne mogą być tworzone przez gminy, powiaty i miasta na prawach powiatu. Porozumienia komunalne natomiast mogą być zawierane także przez województwa samorządowe. Przy tym możliwe jest podejmowanie przez jednostki samorządu terytorialnego współpracy na różnych szczeblach.

Celem tworzenia związków i zawierania porozumień komunalnych jest wspólne realizowanie zadań publicznych, wykraczających poza możliwości poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego². Porozumienia i związki tworzą ramy prawne dla takiego współdziałania. Dotyczy to przede wszystkim zadań publicznych przekraczających możliwości finansowe, organizacyjne poszczególnych samorządów lub też realizowanych na obszarze kilku gmin, powiatów lub województw, związanych w szczególności z gospodarowaniem odpadami komunalnymi, gospodarką wodno-ściekową, ochroną środowiska, turystyką, transportem publicznym, ochroną zdrowia, kulturą, promocją regionu³.

¹ Zob. J. Wyporska-Frankiewicz, *Publicznoprawne formy działania administracji o charakterze dwustronnym*, Warszawa 2010, s. 156, 164; M. Grażawski, *Przedmiot porozumienia administracyjnego [w:] Jednostka w demokratycznym państwie prawa*, J. Filippek (red.), Bielsko-Biała 2003, s. 224; Z. Leoński, *Samorząd terytorialny w RP*, Warszawa 2006, s. 158 i n. Artykuł nie obejmuje problematyki stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego, działających na podstawie ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. (t. jedn. Dz.U. z 2001 r. Nr 79 poz. 855 ze zm.), a także porozumień zawieranych przez jednostki samorządu terytorialnego z organami administracji rządowej.

² Por. E. Ochendowski, *Prawo administracyjne. Część ogólna*, Toruń 2006, s. 388.

³ Na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego działają następujące związki międzygminne: Związek Gmin Ziemi Kujawskiej z siedzibą w Aleksandrowie Kujawskim, Związek Gmin Dorzecza Brdy z siedzibą w Bydgoszczy, Związek Gmin Zlewni Jeziora Gopło z siedzibą w Kruzwicy, Związek Gmin – Międzygminny Ośrodek Opiekuńczy z siedzibą w Pruszczu, Związek Gmin Kcynia, Nakło, Szubin z siedzibą w Nakle nad Notecią, Związek Gmin Rypińskich z siedzibą w Rypinie, Kujawsko-Pałucki Związek Miast i Gmin z siedzibą w Inowrocławiu, Zwią-

Regulacje prawne dotyczące związków międzygminnych

Tworzenie i funkcjonowanie związków międzygminnych regulują przepisy ustrojowe zawarte w art. 10 ust. 2 oraz art. 64-73a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. jedn. Dz.U. z 2013 r. poz. 594, dalej jako u.s.g.). Celem tworzenia związków międzygminnych jest wspólne wykonywanie zadań publicznych. Przy czym cel ten odnosi się do wszelkich zadań publicznych należących do właściwości gmin, które związek będzie mógł realizować we własnym imieniu i na własną odpowiedzialność. Oznacza to, że z chwilą przekazania wykonywania zadań publicznych związkowi, gmina traci uprawnienie do wykonywania zadań publicznych, w takim zakresie, w jakim wykonuje je związek. Zadania związków międzygminnych mogą zatem obejmować wszystkie sprawy o znaczeniu lokalnym niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów, w tym zadania własne i zadania zlecone gmin⁴. Niedopuszczalne jest natomiast tworzenie związków międzygminnych dla innych celów, aniżeli wykonywanie zadań publicznych⁵.

Związki międzygminne powstają w drodze porozumienia. Możliwe jest także nałożenie na gminy obowiązku utworzenia związku w drodze ustawy⁶. Przed przystąpieniem do związku, gmina jest zobowiązana poinformować o tym zamiarze wojewodę właściwego ze względu na miejsce siedziby związku⁷. Utworzenie związku wymaga przyjęcia statutu przez rady zainteresowanych gmin bezwzględną większością głosów ustawowego składu rady. Statut związku podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym⁸.

zek Komunalny Gmin Powiatu Chełmińskiego z siedzibą w Stolnie. Funkcjonuje także jeden związek powiatów – Związek Powiatów Województwa Kujawsko-Pomorskiego z siedzibą w Żninie (stan na dzień 30 września 2014 r.), na stronie http://mac.bip.gov.pl/rejestry/zwiazki-powiatow-i-zwiazki-miedzygminne_12_12.html (dostęp: 10 października 2014 r.)

⁴ Por. art. 7 ust. 1-3 u.s.g.

⁵ Zob. wyrok WSA w Krakowie z dnia 22 września 2009 r., III SA/Kr 1077/08, LEX nr 554326. Por. także wyrok NSA z dnia 27 września 1994 r., SA/Łd 1906/94, ONSA 1995, nr 4, poz. 161.

⁶ Możliwość nałożenia na gminy obowiązku utworzenia związku w drodze ustawy przewiduje art. 64 ust. 4 u.s.g. Wskazana regulacja nie odgrywa jednak istotnej roli, gdyż obowiązujące przepisy nie obligują gmin do tworzenia takich związków. Pewien wyjątek w tym zakresie stanowiła niegdyś regulacja zawarta w art. 1 ustawy z dnia 25 marca 1994 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Dz.U. Nr 48, poz. 195), która przewidywała utworzenie Związku Gmin Warszawskich, skupiającego gminy wchodzące obecnie w skład miasta stołecznego Warszawy.

⁷ Wskazany obowiązek w obecnym stanie prawnym ma charakter wyłącznie porządkowy, a jego niedopełnienie nie stanowi istotnego naruszenia prawa. Zob. M. Krawczyk, *Związki i porozumienia międzygminne*, [w:] „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach. Seria Administracja i Zarządzanie” 2011, nr 91, s. 170 i wskazana tam literatura.

⁸ Zob. art. 13 ust. pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (t. jedn.: Dz. U. z 2011 r. Nr 197, poz. 1172 ze zm.).

Statut związku winien określać: nazwę i siedzibę związku, uczestników i czas trwania, związku, zadania związku, organy związku, ich strukturę, zakres i tryb działania, zasady korzystania z obiektów i urządzeń związku, zasady udziału w kosztach wspólnej działalności, zyskach i pokrywania strat, zasady przystępowania i występowania członków oraz zasady rozliczeń majątkowych, zasady likwidacji związku oraz inne zasady określające współdziałanie (art. 67 ust. 2 u.s.g.). Statut musi także określać zasady występowania ze związku. Niedopuszczalne jest pozbawienie gminy możliwości wystąpienia ze związku⁹. Przepisy statutowe wypełniają zatem konkretną treścią regulację ustawową, która ma charakter ramowy¹⁰.

Związki międzygminne są wpisywane do rejestru prowadzonego przez Ministra Spraw Wewnętrznych i uzyskują osobowość prawną od momentu ich zarejestrowania i ogłoszenia statutu. Sposób rejestracji określa szczegółowo rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 października 2001 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru związków międzygminnych oraz ogłaszania statutów związków (Dz.U. Nr 121, poz. 1307).

Organem stanowiącym i kontrolnym związku jest zgromadzenie, w skład którego wchodzi wójtowie, burmistrzowie lub prezydenci miast. Rada gminy może także upoważnić do reprezentowania zastępcę wójta albo radnego. Statut związku może przyznawać określonej gminie więcej niż jeden głos. Wynika to przede wszystkim z różnego potencjału demograficznego i ekonomicznego gmin tworzących związek. Uchwały podejmowane są bezwzględną liczbą głosów statutowej liczby członków zgromadzenia. Członek zgromadzenia może wnieść pisemny sprzeciw w stosunku do uchwały zgromadzenia w terminie 7 dni. Wniesienie sprzeciwu wstrzymuje wykonanie uchwały i powoduje konieczność ponownego rozpatrzenia sprawy przez zgromadzenie, przy czym niedopuszczalny jest sprzeciw od uchwały podjętej w wyniku ponownego rozpatrzenia sprawy. Możliwość wniesienia sprzeciwu jest wyłączona także w przypadku związków, których utworzenie jest obowiązkowe. Zgromadzenie uchwała plan finansowy związku, który podlega zaopiniowaniu przez regionalną izbę obrachunkową.

Organem wykonawczym związku międzygminnego jest natomiast zarząd, wybierany przez zgromadzenie spośród jego członków, a nawet spoza zgromadzenia, jednakże w liczbie nieprzekraczającej 1/3 składu zarządu związku. Zarząd wykonuje uchwały zgromadzenia. Kompetencje zarządu winien szczegółowo określać statut związku.

⁹ Zob. uzasadnienie uchwały NSA z dnia 11 kwietnia 2005 r., OPS 2/04, ONSAiWSA 2005, Nr 4 poz. 64.

¹⁰ Zob. S. Piątek, *Ustawowe podstawy związków komunalnych*, Samorząd Terytorialny 1991, nr 1-2, s. 67.

Związki międzygminne mogą zaciągać zobowiązania finansowe. Mogą także udzielać sobie wzajemnie bądź innym jednostkom samorządu terytorialnego pomocy finansowej. Gminy tworzące związek są przy tym zobowiązane przekazać związkowi mienie niezbędne do wykonywania zadań. Do gospodarki finansowej związków międzygminnych stosuje się odpowiednio przepisy o gospodarce finansowej gmin¹¹.

Regulacje prawne dotyczące związków powiatów

Podstawę prawną dla tworzenia i funkcjonowania związków powiatowych stanowią natomiast przepisy art. 65-72 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t. jedn. Dz.U. z 2013 r. poz. 595 ze zm., dalej jako u.s.p.). Zgodnie z przepisem art. 65 ust. 1 w/w ustawy, powiaty mogą wszakże zawierać związki z innymi powiatami w celu wspólnego wykonywania zadań publicznych, w tym wydawania decyzji w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej. Zadania związków powiatowych obejmują określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym, zastrzeżone dla powiatów¹².

Uchwały o przystąpieniu do związku podejmują rady zainteresowanych powiatów bezwzględną większością głosów ustawowego składu rady. Statut związku powiatów winien zawierać analogiczne elementy jak statut związku międzygminnego, a ponadto musi określać tryb wprowadzania zmian w statucie związku. Organami związku są zgromadzenie i zarząd. W skład zgromadzenia wchodzi po dwóch przedstawicieli powiatów uczestniczących w związku. Zasady reprezentacji określa szczegółowo rada powiatu. Zarząd natomiast powoływany jest spośród członków zgromadzenia. Dopuszczalny jest wybór członków zarządu także spoza zgromadzenia, jeżeli statut związku tak stanowi. Zarząd powiatu może wydawać decyzje w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej (art. 65 ust. 4 w zw. z art. 38 u.s.p.).

Związki powiatów także podlegają wpisowi do rejestru prowadzonego przez ministra właściwego do spraw administracji publicznej. Sposób rejestracji związków powiatowych określa rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 października 2001 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru związków powiatów oraz ogłaszania statutów związków (Dz.U. Nr 131, poz. 1472).

¹¹ Zob. art. 73a ust. 1 u.s.g. Por. także art. 51-62 u.s.g. Szerzej na ten temat: M. Krawczyk, op.cit., s. 175-176.

¹² Por. art. 4 ust. 1 u.s.p.

Miasta na prawach powiatu, na podstawie art. 74 u.s.p., mogą tworzyć związki komunalne z gminami (tzw. związki mieszane). Do związków utworzonych przez miasta na prawach powiatu stosuje się odpowiednio przepisy o związkach międzygminnych. Zasadnie przy tym podkreśla się w doktrynie, iż powyższy przepis stanowi swoiste *superfluum*, gdyż w świetle art. 92 ust. 2 w zw. z art. 5 ust. 2 u.s.p., miasto na prawach powiatu, w celu realizacji należących do niego zadań publicznych może i tak stosować prawne formy współdziałania przewidziane dla gmin i powiatów¹³. Przepis zawarty w art. 74 u.s.p. jest zatem zbędny.

Regulacje prawne dotyczące porozumień komunalnych

Zasady zawierania porozumień przez jednostki samorządu terytorialnego stopnia podstawowego reguluje art. 8 ust. 2a i art. 74 u.s.g. W świetle tych przepisów, gminy mogą zawierać porozumienia w sprawie powierzenia określonych zadań publicznych z innymi gminami, a także z powiatami lub województwem, przy czym jednostki powierzające mają obowiązek partycypacji w kosztach realizacji powierzonych zadań, określonych w porozumieniu. Wykonując zadania publiczne objęte porozumieniem, gmina przejmuje bowiem prawa i obowiązki jednostki samorządu terytorialnego, z którą to porozumienie nawiązała, a dochody i wydatki związane z realizacją tych zadań są częścią budżetu gminy¹⁴. Spory majątkowe wynikające z tych porozumień rozstrzygają sądy powszechne.

Powiaty także mogą zawierać porozumienia w sprawie powierzenia wykonywania zadań publicznych. Zgodnie z przepisem art. 5 ust. 2 u.s.p., powiat może zawierać porozumienia w sprawie powierzenia prowadzenia zadań publicznych z jednostkami lokalnego samorządu terytorialnego, a także z województwem, na obszarze którego znajduje się terytorium powiatu. Porozumienia podlegają ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Ponadto, w świetle regulacji zawartej w art. 73 ust. 1 u.s.p., powiaty mogą zawierać porozumienia z innymi powiatami w sprawie powierzenia jednemu z nich prowadzenia zadań publicznych. Do takich porozumień stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące związków powiatów. Porozumienia mogą zawierać także miasta na prawach powiatu.

¹³ Zob. J. Wyporska-Frankiewicz, *op.cit.*, s. 166.

¹⁴ Zob. art. 237 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.).

Zasady zawierania porozumień przez województwa samorządowe regulują natomiast przepisy zawarte w art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t. jedn. Dz.U. z 2013 r. poz. 596 ze zm., dalej jako u.s.w.). Samorządy województw mogą zawierać porozumienia w sprawie powierzenia prowadzenia zadań publicznych, zarówno z innymi województwami, jak również z jednostkami lokalnego samorządu terytorialnego (gminami, powiatami), ale wyłącznie z obszaru województwa. Niedopuszczalne jest wszakże zawieranie porozumień z gminami i powiatami z innego województwa. Samorząd województwa może także udzielać pomocy finansowej innym jednostkom samorządu terytorialnego. Do porozumień zawieranych przez samorządy województw stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące porozumień między gminami. Porozumienia zawierane przez samorządy województw także podlegają ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Zmiany w zakresie tworzenia i funkcjonowania związków i porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego

Zgodnie z przyjętym przez Radę Ministrów i będącym obecnie przedmiotem prac parlamentarnych projektem ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz o zmianie niektórych innych ustaw¹⁵, możliwe będzie tworzenie związków międzygminnych nie tylko w celu wspólnego realizowania zadań publicznych, ale także w celu wspólnej obsługi, w szczególności obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej jednostek organizacyjnych gminy, gminnych instytucji kultury oraz gminnych osób prawnych zaliczonych do sektora finansów publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, instytutów badawczych, banków i spółek prawa handlowego¹⁶. Wskazane rozwiązanie wpro-

¹⁵ Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz o zmianie niektórych innych ustaw z dnia 24 lipca 2014 r. (Druk Sejmowy Nr 2656), na stronie <http://www.sejm.gov.pl/sejm7.nsf/druk.xsp?nr=2656> (dostęp: 10 października 2014 r.).

¹⁶ W uzasadnieniu projektu ustawy podkreśla się, że proponowane zmiany polegające na dodaniu art. 10a i nast. ustawy o samorządzie gminnym, art. 6a i nast. ustawy o samorządzie powiatowym oraz art. 8c i nast. ustawy o samorządzie województw, przewidujących możliwość zapewnienia wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej samorządowym jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej, stanowią realizację założeń mających na celu zwiększenie samodzielności i elastyczności działania jednostek samorządu terytorialnego, na stronie <http://www.sejm.gov.pl/sejm7.nsf/druk.xsp?nr=2656> (dostęp: 10 października 2014 r.).

wadza zatem możliwość tworzenia przez gminy centrów usług wspólnych w ramach zwiększenia samodzielności i efektywności działania jednostek samorządu terytorialnego.

W świetle przygotowywanych założeń, projekt statutu i projekty uchwał zmieniających statut związku międzygminnego będą podlegały uzgodnieniu z wojewodą. Zajęcie stanowiska przez wojewodę będzie następowało w terminie 30 dni od dnia doręczenia projektu. Jeżeli organ nadzoru nie zajmie w tym terminie stanowiska, projekt uchwały będzie przyjęty w brzmieniu zaproponowanym przez gminy zamierzające utworzyć lub tworzące związek. W postępowaniu w sprawie uzgodnienia projektu statutu i projektów uchwał zmieniających statut, gminy zamierzające utworzyć lub tworzące związek będzie reprezentował wójt, burmistrz lub prezydent miasta, upoważniony przez wszystkich reprezentantów gmin tworzących lub zamierzających utworzyć związek. Stanowisko zajęte przez wojewodę będzie mogło być zaskarżone do sądu administracyjnego z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni.

Zmiany statutu związku będą mogły być natomiast dokonywane przez zgromadzenie związku w formie uchwały. Uchwałę zmieniającą statut związku przewodniczący zgromadzenia będzie zobowiązany przekazać w terminie 7 dni od dnia jej podjęcia radom gmin uczestniczących w związku, a w przypadku przystępowania gminy do związku, również radzie zainteresowanej gminy. Rada gminy w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały zgromadzenia będzie mogła wnieść sprzeciw w formie uchwały. Wniesienie sprzeciwu będzie wstrzymywało wykonanie uchwały zgromadzenia.

Wpisanie związku międzygminnego do rejestru prowadzonego przez ministra właściwego do spraw administracji będzie dokonywane na podstawie zgłoszenia wojewody opatrzonego bezpiecznym podpisem elektronicznym, zawierającego oświadczenie o zgodności z prawem uchwał stanowiących podstawę do dokonania zgłoszenia.

Minister właściwy do spraw administracji określi w drodze rozporządzenia wzory zgłoszenia wojewody w sprawie: rejestracji związku, zmiany statutu związku i wykreślenia związku z rejestru, dokumentację niezbędną do sporządzenia zgłoszenia, dane podlegające wpisowi oraz sposób dokonywania wpisów w rejestrze, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowości przesyłanych danych, zgodności tych danych z danymi zawartymi w statucie związku oraz sprawności postępowania.

Po zakończeniu likwidacji związek międzygminny będzie zobowiązany przekazać wojewodzie informację o zakończeniu likwidacji oraz wnioski o wykreślenie związku z rejestru.

Inną zmianą przewidzianą w przedmiotowym projekcie jest możliwość przystąpienia powiatu do związku międzygminnego. W takim przypadku na-

stąpi przekształcenie związku międzygminnego w związek powiatowo-gminny. Do przekształcenia będzie się stosować odpowiednio przepisy zawarte w art. 72b ust. 2-5 u.s.p., dotyczące przystąpienia gminy do związku powiatów.

Wprowadzane regulacje obejmują także możliwość tworzenia związków powiatowych w celu wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej jednostek organizacyjnych powiatu, powiatowych instytucji kultury oraz powiatowych osób prawnych zaliczonych do sektora finansów publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, instytutów badawczych, banków i spółek prawa handlowego.

Projekt statutu i projekty uchwał zmieniających statut związku powiatów także będą podlegały uzgodnieniu z wojewodą. Zajęcie stanowiska przez wojewodę będzie następowało w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały. W postępowaniu w sprawie uzgodnienia tych projektów, powiaty zamierzające utworzyć związek będzie reprezentował starosta powiatu upoważniony przez starostów powiatów zamierzających utworzyć związek.

Tryb zmiany statutu związku powiatu będzie analogiczny jak w przypadku związków międzygminnych. Minister właściwy do spraw administracji w drodze rozporządzenia określi sposób prowadzenia rejestru związków powiatu oraz sposób ogłaszania statutów związków. Po zakończeniu likwidacji związek powiatu będzie także zobowiązany przekazać wojewodzie informację o zakończeniu likwidacji oraz wniosek o wykreślenie z rejestru.

Projekt ustawy przewiduje również możliwość tworzenia przez powiaty związków z gminami. Do takiego związku będzie stosować się przepisy dotyczące związków powiatów, z tym zastrzeżeniem, że w sprawie uzgodnienia statutu powiaty i gminy zamierzające utworzyć związek będzie reprezentował upoważniony starosta powiatu albo wójt gminy.

Do związku powiatów będzie mogła przystąpić także gmina. W takim przypadku nastąpi przekształcenie związku powiatowego w związek powiatowo-gminny. Związek taki z dniem uchwalenia statutu będzie wstępował w prawa i obowiązki związku powiatów, a organy związku powiatów staną się organami związku powiatowo-gminnego. Organy związku powiatowo-gminnego staną się stronami niezakończonych postępowań administracyjnych i sądowych, których stronami były organy gminy lub związku powiatów, a ujawnienie w księgach wieczystych i rejestrach praw przysługujących związkowi będzie następowało na wniosek związku.

Związki powiatowo-gminne także będą podlegać wpisowi do rejestru prowadzonego przez ministra właściwego do spraw administracji, który w drodze rozporządzenia określi sposób prowadzenia rejestru związków powiatowo-gminnych oraz ogłaszania statutów związków i ich zmian, jak również wzory zgłoszenia wojewody w sprawie: rejestracji związku, zmiany statutu zwią-

ku i wykreślenia związku z rejestru, dokumentację niezbędną do sporządzenia zgłoszenia, dane podlegające wpisowi, sposób dokonywania wpisów w rejestrze, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowości przesyłanych danych, zgodności tych danych z danymi zawartymi w statucie związku oraz sprawności postępowania.

Przedmiotowy projekt przewiduje także uchYLENIE przepisu art. 74 u.s.p., odnoszącego się do porozumień zawieranych przez miasta na prawach powiatu.

Podsumowanie

Reasumując powyższe ustalenia, należy podkreślić, że związki i porozumienia między jednostkami samorządu terytorialnego odgrywają istotną rolę w funkcjonowaniu samorządu terytorialnego. Na przestrzeni ostatnich lat nastąpił bowiem wyraźny wzrost znaczenia tych form współpracy między jednostkami samorządu terytorialnego. Związane jest to przede wszystkim z pozyskiwaniem i wykorzystaniem środków europejskich, a także rosnącą liczbą zadań nakładanych na jednostki samorządu terytorialnego i ich niedostatecznym finansowaniem. Innym czynnikiem sprzyjającym nawiązywaniu różnych form współpracy między jednostkami samorządu terytorialnego jest dążenie do wzrostu efektywności realizowanych zadań publicznych.

Wzrostowi znaczenia wskazanych form współpracy między jednostkami samorządu terytorialnego towarzyszą działania ustawodawcy zmierzające do zwiększenia zakresu kompetencji i usprawnienia działalności związków komunalnych. W tym celu wprowadza się rozwiązania prawne umożliwiające tworzenie związków komunalnych, m.in. w celu wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej. Jednocześnie wzmacnia się kompetencje nadzorcze wojewody na etapie opracowywania projektu statutu lub uchwał zmieniających statut, rejestracji i likwidacji związku.